

Motion till riksdagen

2012/13:So408

av **Per Lodenius (C)**

Näthandel med alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga möjligheten av ett förbud mot kommersiell förmedling av alkoholdrycker.

Motivering

Sedan förbudet mot privatimport av alkoholdrycker avskaffades i svensk lag efter att Sverige förlorade Rosengrenmålet i EG-domstolen har ett stort antal kommersiella verksamheter med syfte att sälja alkoholdrycker till privatpersoner dykt upp i Sverige. Vissa har en omfattande verksamhet i Sverige med kontor, kundtjänst, säljare, inköpsfunktioner, ekonomiassistenter och controllers. Andra säljer alkoholdrycker som hämtas i en livsmedelsbutik.

Den här typen av alkoholförsäljning förutsågs uppenbarligen inte när lagen stiftades. Alkohollagsutredningen (SOU 2009:22) föreslog att kommersiell förmedling av försäljning av alkoholdrycker till privatpersoner, som sker genom införsel, bör förbjudas, med undantag för transporter som sker genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand. Tullverket ställde sig särskilt positivt till utredningens förslag om förmedlingsförbud. Systembolaget angav i sitt remissvar ett antal konsekvenser och risker om inte förmedlingsförbudet antas, exempelvis att en detaljhandelsliknande förmedlingsverksamhet kunde etableras jämsides med detaljhandelsmonopolet. Regeringen tog dock inte med förslaget om förbud mot kommersiell förmedling i propositionen efter Alkohollagsutredningen.

Flera aktörer bedriver idag en detaljhandelsliknande verksamhet i Sverige, med försäljningsorganisationer, marknadsföring och samarbeten med livsmedelshandlare, tidningar och företag som säljer livsmedel med hemleverans. Allt fler kommersiella aktörer kringgår grunderna för en ansvarsfull alkoholförsäljning i Sverige genom att bedriva handel med alkohol på nätet med

Fel! Okänt namn på

rabatter, lockerbjudanden och utförsäljningar. De flesta momenten i försäljningen av alkoholdrycker på internet i dag sköter en förmedlare som i realiteten agerar som säljare gentemot konsumenten.

I dag har både Finland och Norge tydligare regler än Sverige kring internethandel med alkohol. I Norge krävs, efter ändringen i alkoholloven 2009, registrering av transportör av privatimporterad alkohol. Transportören måste också vara oberoende av säljaren och får inte ha fasta utleveransställen. I Finland har man ett klart och tydligt förbud mot förmedling av alkoholdrycker i sin alkohollag, alkoholen måste också vara betald innan den passerar Finlands gräns och transporteras direkt till kunden. Transportören ska vara oberoende av säljaren. Det är inte heller tillåtet att leverera alkoholdrycker tillsammans med livsmedel hem till en kund.

Folkhälsoinstitutet framhåller att en kanal för försäljning och marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter vid sidan av detaljhandelsmonopolet kan medföra att dessa frågor kommer upp till skärskådan i EG-domstolen. Vid en rättslig prövning skulle EG-domstolen kunna komma fram till att den svenska alkoholpolitiska regleringen inte längre på ett sammanhängande och systematiskt sätt uppfyller syftet att skydda folkhälsan mot alkoholens skadeverkningar. Detta resonemang har EG-domstolen tidigare fört i domar om spelmonopol. En fällande dom skulle innebära att Sverige måste ändra sin lagstiftning så att den står i överensstämmelse med EG-rätten. Sverige skulle då få välja mellan att försöka återinföra ett heltäckande alkoholmonopol, vilket sannolikt innebär svårigheter och kanske även skadeståndskrav, eller avskaffa det helt.

Ökningen av kommersiell handel med alkoholdrycker på nätet innebär att Sveriges restriktiva alkoholpolitik undergrävs kraftigt. De privata företagen kringgår på ett anmärkningsvärt sätt grunden för den ansvarsfulla alkoholpolitiken. Ett förbud mot kommersiell förmedling av alkoholdrycker bör införas. Tullverket måste också tilldelas tillräckliga resurser för att granska och ingripa mot aktörer som överlåter till beställaren att betala skatt för de alkoholhaltiga dryckerna.

Stockholm den 28 september 2012

Per Lodenius (C)